

2024

 **Spojeni vírou
stavíme mosty**

DIECÉZE
OSTRAVSKO-OPAVSKÁ

Milí přátelé,

Úvodní slovo

rok 2024 byl v církvi Rokem modlitby, vyhlášeným ještě papežem Františkem. Modlitba je něco, co nese celý život církve a také osobní život víry každého křesťana. Přestože je většinou skrytá, život církve se bez ní neobejde. S vděčností vzpomínám na několik významných modlitebních okamžiků, které jsme v roce 2024 prožili v naší diecézi. Patří sem například modlitba Novény za rodiny, spojená s putováním relikvií blahoslovené rodiny Ulmovy, nebo společná síla modlitby za mír, ke které jsme se připojili z Opavy k papeži Františkovi a mnoha dalším věřícím z celého světa.

Modlitby mnoha lidí nám pomohly překonat i těžké chvíle, jako byly zářijové povodně, které zasáhly naši diecézi. Tyto události zároveň ukázaly, že nejsme jen lidé modlitby, ale i činu. Projevilo se to v obrovské vlně solidarity s těmi, které povodeň postihla. S profesionálním nasazením poskytovala pomoc Charita stejně jako stovky dobrovolníků, kteří věnovali svůj čas, síly a prostředky těm, kteří byli v nouzi. Jsem vděčný za všechny, kteří svou modlitbou i prací v roce 2024 tvořili živé společenství církve v naší diecézi.

Mons. Martin David

biskup ostravsko-opavské diecéze

Slovo biskupa	3
Obsah	5
Údaje o organizaci	8
Hlavní události roku 2024	10
Z kalendáře roku 2024	12
Pastorace	20
Diecézní centrum pro mládež	24
Centrum pro rodinu a sociální péči	28
Katechetické a pedagogické centrum	30
Kategoriální (speciální) pastorace	34
Vstaň a chod'	35
Program Pastor+	37
Církevní školství	40
Charitní činnost	46
Naše projekty	50
Hubert	50
Církevní turistika	52
Otevřené chrámy	52
Noc kostelů	53
Ubytovací zařízení	54
Hospodaření – výčet	56
Stavební akce	60
Biskupské lesy	62
Poděkování	69

Údaje o organizaci

Biskupství ostravsko-opavské

Kostelní náměstí 3172/1
702 00 Ostrava, Moravská Ostrava
Tel.: 596 116 522, 597 822 200
e-mail: kurie@doo.cz
ID datové schránky: v6higer

IČ: 65468953
DIČ: CZ65468953
UCB Bank Czech Republic
č.ú.: 40667002/2700

Statutární orgány

Diecézní biskup: Mons. Martin David
Generální vikář: Mons. Jan Czudek

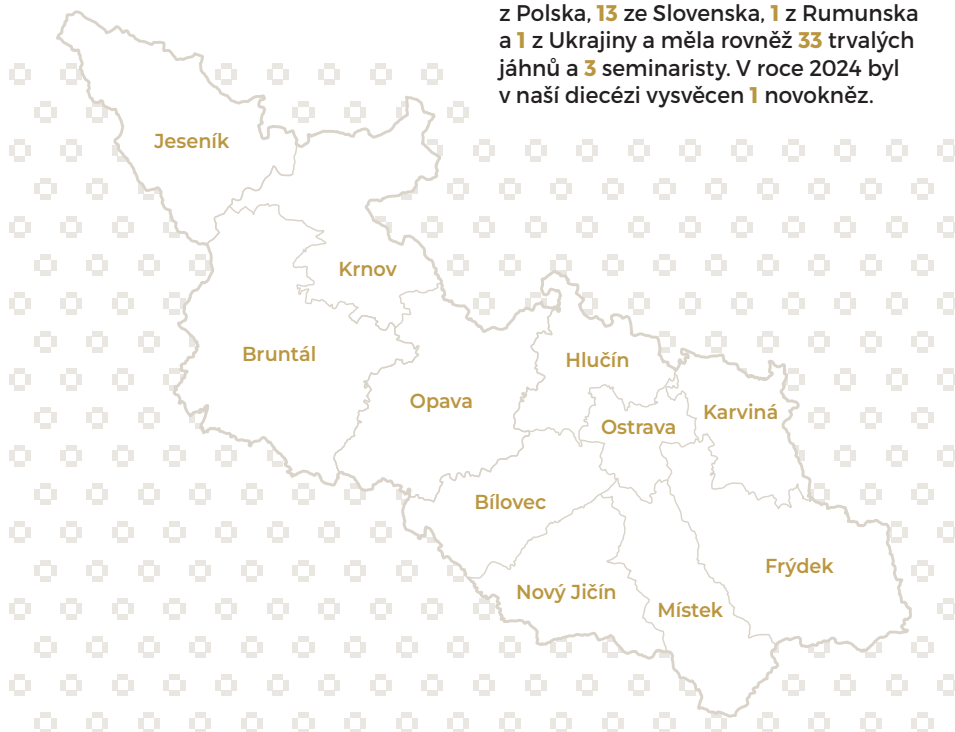
Základní informace

Diecéze ostravsko-opavská je součástí římskokatolické církve, kterou spravuje papežem jmenovaný biskup. Je nejmladší diecézí v České republice, založena byla Janem Pavlem II. dne 30. 5. 1996 papežskou bulou „Ad Christifidelium spirituali“. Zahrnuje celé území Moravskoslezského kraje a nadto i území okresu Jeseník. Celková její rozloha je 6 150 km² a žije v ní více než 1 290 000 obyvatel, z čehož je 422 000 katolíků.

Hlavními chrámy diecéze jsou katedrála Božského Spasitele v Ostravě, konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie v Opavě a bazilika minor Navštívení Panny Marie ve Frýdku. Patronkou je sv. Hedvika.

Základní strukturu diecéze tvoří **276** farností, které jsou rozčleněny do **11** děkanátů. Sídly jednotlivých děkanátů jsou Bílovec, Bruntál, Frýdek, Hlučín, Jeseník, Karviná, Krnov, Místek, Nový Jičín, Opava a Ostrava.

Mapa děkanátů

Kněžími bylo ke konci roku 2024 obsazeno **138** farností, **138** farností bylo spravováno excurrento, tedy kněží do těchto farností dojíždějí.

Na území diecéze působil ke konci roku 2024 celkem **227** kněží, z nichž bylo **34** kněží řádových. Z celkového počtu bylo **57** kněží z Polska, **13** ze Slovenska, **1** z Rumunska a **1** z Ukrajiny a měla rovněž **33** trvalých jáhnů a **3** seminaristy. V roce 2024 byl v naší diecézi vysvěcen **1** novokněž.

Struktura biskupství

Diecézní biskup a vikáři

Diecézní biskup

Generální vikář

Soudní vikář

Biskupský vikář pro pastorační, vzdělávání a evangelizaci

Administrativně-ekonomický úsek

Kancléřství

Ekonomický odbor

Odbor hospodářské správy majetku

Právní odbor

Stavební odbor

Kampanolog a organolog

Diecézní konzervátor

Odbor dotačních projektů
a církevní turistiky

Biskupské lesy

Pastorační úsek

Katechetické a pedagogické centrum

Centrum pro rodinu a sociální péči

Diecézní centrum pro mládež

Odbor církevního školství

Odbor církevního školství

Tiskový odbor

Tiskový odbor

Hlavní události roku 2024

Povodně

O víkendů 14.-15. 9. zasáhly velkou část území ničivé povodně, které bolestně vstoupily do života tisíců lidí. Pomoc začala okamžitě poskytovat Diecézní charita i Charity oblastní, stejně tak se do ní zapojily stovky dobrovolníků, kteří na postižená místa přijížděli nezištně pomáhat s odstraňováním následků povodní. Kvůli záplavám byly zrušeny některé plánované akce – včetně Pouti národů na Maria Hilf, ale spontánně vznikaly ve farnostech různé benefiční koncerty a sbírky na podporu postiženým. V celé zemi proběhla v neděli 29. 9. kostelní sbírka na pomoc zasaženým povodněmi, která v naší diecézi vynesla 25,4 mil. Kč.

Navrácení zabavených zvonů

Ostravsko-opavská diecéze přivítala 13. 4. pěti zvonů, které před více než osmdesáti lety zabavili nacisté a odvezli do Německa. Slavnostní mši svatou v katedrále sloužil v ten den biskup Martin David a kázání pronesl německý biskup Gerhard Schneider z diecéze Rottenburg-Stuttgart, která projekt iniciovala. Dva menší třicetkilové zvony zamířily v dalších dnech do Doubravy a Věřňovic, zatímco větší zvony získaly na zpět farnosti Třanovice, Třebom a Oldřišov.

Putování ostatků rodiny Ulmovy

Od 2. 5. do 10. 5. putovaly diecézi ostatky nedávno blahověčené rodiny Ulmovy, polských mučedníků nacismu popravených za to, že doma ukrývali Židy. Během putování spojeného s modlitební novénou za rodiny relikvie přivítali postupně ve farnostech Místek, Hradec nad Moravicí, Štěpánkovice, Ostrava-Kunčičky, Jablunkov, Český Těšín, Čeladná, Frýdek a Moravská Ostrava. Při Pouti rodin 11. 5. byly nakonec slavnostně uloženy v poutním chrámu Maria Hilf.

Rekonstrukce baziliky

V úterý 16. 7. se naplno rozběhla oprava interiéru frýdecké baziliky Navštívení Panny Marie. Rozsah prací předčí všechny ostatní aktuální opravy církevních památek v Moravskoslezském kraji. Místní na jaře chrám vyklidili a na dva roky se s ním museli rozloučit. Oprava si totiž vyžádala kompletní uzávěru chrámu. Bazilika se dočká například nové barevné výmalby interiéru a také trvalého zpřístupnění krypty pro poutníky a turisty.

Z kalendáře roku 2024

Rok 2024 přinesl do života diecéze mnoho duchovních i kulturních tradičních, ale též nových aktivit a setkání. Prověřil také soudržnost a solidaritu diecézánů ve chvílích, kdy bylo potřeba se semknout v pomoci. Výběr těch nejzajímavějších přinášíme níže.

LEDEN

Od 1. do 14. 1. se již počtyřicetkrát vypravili koledníci Tříkrálové sbírky na pomoc lidem v nouzi. Celkem sbírka organizovaná Charitou v diecézi vynesla 25 348 484 Kč, tj. zhruba o 1,1 milionu Kč více než vloni.

Ve čtvrtek 11. 1. navštívili minoritskou farnost sv. Ducha v Opavě menší bratři sv. Františka z Krakova. Přiblížili život blahoslavených minoritských mučedníků

Michała Tomaszka a Zbigniewa Strzałkovského a odevzdali opavskému konventu jejich relikvie.

ÚNOR

V sobotu 3. 2. se zhruba šedesátka žen a mužů, kteří žijí v naší diecézi zasvěceným životem, setkala s diecézním biskupem Martinem Davidem. Oslavu Dne zasvěceného života hostila kravařská farnost, v níž působí sestry z Kongregace Služebnic Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

V neděli 4. 2. probíhala v kostele v Polance nad Odrou slavnostní bohoslužba u příležitosti návštěvy novokněze P. Pavla Šindelky, polaneckého rodáka. Kněžské svěcení přijal 4. 11. 2023 v Jihoafrické republice, kde v současné době působí v misijní službě jako řeholník.

Biskup Martin David 7. 2. požehnal budovu sociálně-terapeutické dílny Paprsek, kterou v Kravařích provozuje Charita Hlučín.

BŘEZEN

V sobotu 9. 3. se konala diecézní pouť za sv. Hedvikou do polské Třebnice. Asi pětistovka účastníků si tak připomenula 850. výročí od narození patronky ostravsko-opavské diecéze i celého Slezska.

19. 3. sloužil biskup Martin mši svatou v jablunkovském klášterním kostele sv. Josefa, načež požehnal Stacionář sv. Josefa jablunkovské Charity.

Od 19. do 21. 3. se v Odrách konala celostátní přehlídka zájmové umělecké činnosti církevních škol. Studenti se na ní již potíkáte předvedli v uměleckých disciplínách.

Od pátku 22. 3. do soboty 23. 3. probíhalo v opavské konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie potřetí nepřetržité čtení z Písma svatého, u kterého se vystříдалo asi 120 lidí.

DUBEN

V neděli 7. 4. se v katedrále Božského Spasitele naposledy rozeznely staré varhany. Den poté začala jejich demontáž a stěhování do Košic. Kůr v katedrále zůstal prázdný a čeká na nový královský nástroj, na který je vypsána veřejná sbírka s názvem Varhany pro Ostravu.

20. 4. se na Ivančenu, k pamětní mohyle připomínající hrdinství skautů v odboji za II. světové války, vydaly stovky skautů z celé republiky. Součástí programu byla mše svatá, kterou v blízkosti mohyly sloužil biskup Martin.

V neděli 28. 4. se při mši svaté setkaly na Cvilíně matky v pozeňnaném stavu na pouti ke cti sv. Jany Mollové, jejich patronky.

KVĚTEN

Počínaje středou 1. 5. se rozjel osmý ročník projektu Otevřené chrámy, jenž dal lidem možnost od května do konce října navštívit mimo bohoslužby 47 kostelů a 4 kostelní věže. Této nabídky využilo v letošním roce přes 290 000 návštěvníků.

2. 5. biskup Martin David celebroval mši svatou ve farním kostele sv. Petra a Pavla v Opavě-Jaktaři na poděkování za dvacet let zdejší pobočky církevní školy.

V sobotu 4. 5. byly při slavnostní bohoslužbě v opavské konkatedrále uloženy ostatky bl. Karla Rakouského, posledního českého krále. Mše svatě, kterou sloužil biskup Martin David, se zúčastnil také knuk bl. Karla princ Lorenz Belgický.

8. 5. se ve Stěbořicích konal již po jedenácté Memoriál otce Jožky k uctění památky P. Josefa Motyky. Duchovním vrcholem dne byla mše svatá, jejímž celebrantem byl ostravsko-opavský biskup Mons. Martin David.

11. 5. sloužil ve Frýdlantu nad Ostravicí svou primiční mši sv. novokněz P. Dominik Norbert Smeja, O. Carm. – po svém kněžském svěcení, jež přijal 8. 5. v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně.

11. 5. se na poutním místě Maria Hilf u Zlatých Hor uskutečnila tradiční Pouť rodin. Po mši svatě se konalo uložení ostatků blahoslavené rodiny Ulmových. Hlavním celebrantem mše svaté byl otec biskup Martin David. O hudební doprovod se postaral sbor z Kozlovic.

14. 5. přivítalo poutní místo Maria Hilf desítky kněží ostravsko-opavské diecéze, kteří se zde setkali na své pouti s biskupem Martinem.

V sobotu 18. 5. proběhla v Ostravě pouť společenství Eucharistická hodina. Program se uskutečnil na biskupství a v kostele sv. Václava.

22. 5. požehnal biskup Martin David v Těrlicku novou kapli, jež vznikla v budově přístavby školy, kterou získala farnost do vlastnictví a vybudovala si v ní Duchovní centrum.

ČERVEN

V pátek 7. 6. na mnoha místech ostravsko-opavské diecéze ohlásily zvony začátek Noci kostelů. Ve 143 kostelech a modlitebnách zaznamenali pořadatelé více než 26 tisíc návštěvnických vstupů.

Od 7. do 9. 6. se uskutečnil další ročník festivalu Slezská lilie. Posledním bodem akce byl Den andělů, jehož program se uskutečnil 9. 6. za kostelem sv. Antonína z Padovy v Ostravě-Kunčičkách.

12. 6. sloužil generální vikář Jan Czudek mši svatou, na níž se sešli absolventi cyklu Akademie pro třetí věk, kterou připravuje Centrum pro rodinu a sociální péči.

Ve čtvrtek 13. 6. biskup Martin David oslavil v hukvaldské oboře se zaměstnanci desáté výročí od vzniku Biskupských lesů.

Biskup Martin David byl 16. 6. celebrantem mše svaté v Ostravě-Vítkovicích, při níž místní farnost děkovala za 25 let od blahořečení rodačky Marie Antoníny Kratochvilové.

V sobotu 29. 6. přijal v ostravské katedrále kněžské svěcení P. Vojtěch Buchta. V neděli 30. 6. pak sloužil ve farním kostele v Ostravě-Radvanicích svou primiční mši svatou.

ČERVENEC

První prázdninový den (1. 7.) byl ve znamení Setkání dětí a rodin na Prašivé s otcem biskupem. Téma setkání neslo název „Mír začíná ušima a slovy“.

Léto s apoštoly – tento název měla prázdninová hra pro děti a rodiny. Spočívala v putování po diecézi a objevování kostelů, jež ve svém názvu nesou jméno některého z apoštolů.

5. 7. se sešlo více než 120 poutníků u dřevěné kapličky sv. Cyrila a Metoděje v údolí mezi horami Smrk a Kněhyně v Beskydech

v Horní Čeladné. Po bohoslužbě bylo připraveno malé pohoštění a posezení u kaple.

V sobotu 6. 7. proběhla ve farním kostele Narození Panny Marie v Orlové primiční mše svatá P. Jana Vattera, FSSP, v tradičním ritu. P. Vatter po mši svaté uděloval individuální novokněžské požehnání.

SRPEN

11. 8. věřící v Dolní Lhotě děkovali Bohu s apoštolským nunciem Mons. Judem Thaddeusem Okolo, že se již 20 let mohou scházet v kostele sv. Cyrila a Metoděje, který vznikl přestavbou obřadní síně.

V sobotu 17. 8. sloužil pražský arcibiskup Jan Graubner mši sv. na hřišti v Bobrovnikách ke 100. výročí Sboru dobrovolných hasičů Bobrovniky, jehož je čestným členem.

24. 8. již počtrnácté spojila Pouť tří národů Čechy, Poláky a Slováky na Trojmezí.

ZÁŘÍ

1. 9. se uskutečnil společný modlitební průvod městem na hranici i dvojjazyčná mše svatá na diecézní slavnosti sv. Melichara Grodeckého. Cílem průvodu byl kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova v české části

dříve spojeného města, následovala mše svatá v českém jazyce s polským kázáním biskupa Romana Pindela.

14. 9. se v Kravařích uskutečnilo Diecézní setkání varhaníků a vedoucích schol.

V neděli 29. 9. oslavila farnost v Ostravě-
-Přívozu s biskupem Martinem Davidem
a generálním představeným Řadu sv.
Pavla prvního Poustevníka 30 let působení
paulínů v České republice.

ŘÍJEN

5. 10. se kvůli rekonstrukci baziliky uskutečnila Pouť za obnovu rodin a nová povolání ke kněžství nebo zasvěcenému životu v opavské konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie.

K výzvě papeže Františka k modlitbě a postu za mír se v pondělí 7. 10. připojila taktéž ostravsko-opavská diecéze ke společné modlitbě růžence v opavské konkatedrále.

Diecézní pouť ministrantů na Cvilín plánovaná na 12. 10. dostala vinou záříjových povodní jiný ráz. Ministranti starší patnácti let byli pozváni na dobročinnou brigádu v oblasti, kterou postihly záplavy. Připojil se k nim i biskup Martin.

Biskup Martin David prožil úterý 15. 10. na kopřivnické Základní škole sv. Zdislavy. Prohlédl si dětská představení, debatoval se staršími žáky a požehnal nově opravené prostory.

Diecézní slavnosti sv. Hedviky se 16. 10. v ostravské katedrále Božského Spasitele zúčastnila s místními farníky i třicítka mužů a žen, které letos biskup ocenil za jejich službu diecézi.

20. 10. sloužil generální vikář P. Jan Czudek mši svatou ve Strahovicích u příležitosti 100. výročí posvěcení tamního kostela.

V sobotu 26. 10. vysvětil biskup Martin David v opavské konkatedrále Nanebe-

vzetí Panny Marie čtyři muže k trvalému jáhenství.

LISTOPAD

Tiskové oddělení diecéze ostravsko-opavské uspořádalo 9. 11. v budově biskupství Den farních médií, na který byli zváni především redaktoři farních časopisů a ti, kteří se starají o farní weby, profily na sociálních sítích a další komunikační platformy.

11. 11. se biskup Martin David vydal na pozvání arcibiskupa Stanislava Zvolenského do Bratislavy, kde slavil mši svatou v tamější katedrále sv. Martina. Poděkoval bratislavské arcidiecézi, která se rozhodla věnovat výtěžek celodiecézní Svatomartinské sbírky na pomoc rodinám v ostravsko-opavské diecézi, které při povodních přišly o střechu nad hlavou.

Biskup Martin David sloužil 16. 11. mši svatou v ostravské katedrále Božského Spasitele

k zahájení činnosti Informačního centra MIR Medjugorje.

Diecézní setkání mládeže hostila od 22. do 24. listopadu jablunkovská farnost, přičemž hlavním dějištěm byla sportovní hala v Návsi.

PROSINEC

4. 12. proběhla v Kozlovicích poutní mše sv. ke cti sv. Barbory. Během ní byly uloženy na oltář ostatky této svěťce.

8. 12. sloužil biskup Martin v kostele sv. Josefa salesiánů do Ostravy.

Biskup Martin David zahájil v neděli 29. 12. v katedrále Božského Spasitele v Ostravě Jubilejní rok v ostravsko-opavské diecézi.

Pastorace

Pastorace je zásadní a nezastupitelnou službou církve – je výrazem její péče o člověka v jeho duchovním, osobním i společenském životě. Její význam spočívá v tom, že pomáhá člověku objevovat smysl života, zakoušet Boží blízkost a žít víru v každodenních situacích.

Pastorace (pastýřská péče) je službou církve, která nabízí člověku podporu a doprovázení v jeho konkrétní životní situaci – ve světle a síle evangelia. Vychází z úcty k jedinečnosti každého člověka a pohlíží na něj v celistvosti jeho života.

Cílem pastorace není přinášet hotová řešení, ale být člověku nablízku – pomáhat mu zvládat životní výzvy důstojným způsobem, sdílet s ním jeho hledání, těžkosti, utrpení i chvíle umírání. To vše s ohledem na jeho osobní úroveň víry a životní zkušenosti.

- Nejrozšířenější formou pastorace je **služba ve farnostech**, kde se jí věnují kněží, jáhni, pastorační asistenti, katecheti a místní společenství.

Významnou roli v pastoraci hrají také dobrovolníci, kteří jsou v mnoha farnostech klíčovými pomocníky – podílejí se na přípravě liturgie, organizaci programů pro děti, mládež, dospělé i seniory. Jejich nasazení je nepostradatelné pro živé a rostoucí společenství víry.

- Pastorační péče se zaměřuje buď na určité **skupiny** (např. mládež, rodiny), nebo na **specifické životní situace** (např. nemocnice, věznice). V rámci diecéze tuto činnost zajišťují tři **pastorační střediska**:
 - Diecézní centrum pro mládež,
 - Centrum pro rodinu a sociální péči,
 - Katechetické a pedagogické centrum.
- Pastoraci se věnují také **řeholní komunitě**, jako například duchovní správci farností, kde přinášejí specifický duchovní přístup své řehole, např. minorité v Opavě nebo redemptoristé v okolí Frýdku-Místku. Slouží v nemocniční a vězeňské pastoraci, věnují se vzdělávání a formaci, péči o seniory, osoby se zdravotním postižením nebo sociálně znevýhodněné a jsou součástí širší pastorační struktury diecéze zapojením do pastorační rady.

Pastorace v číslech

V roce 2024 bylo v naší diecézi pokřtěno celkem **1934** osob, z toho **1521** ve věku do 1 roku. Zhruba stejný počet rodičovských párů byl během dvou až tří setkání s duchovním připravován na křest svých dětí. Přípravy na křest dospělých probíhají formou katechumenátu. Trvá obyčejně jeden rok i déle. V roce 2024 byla udělena **643** dospělým svátost biřmování. Na území diecéze bylo uzavřeno **456** církevních sňatků, kterým rovněž předchází příprava.

Kromě toho působí na území diecéze řeholní komunity, z nichž se mnohé účastní pastorační činnosti na sobě vlastní rovině. V diecézi existují taktéž různá církevní hnutí a společenství, například Eucharistická hodina, Farní evangelizační buňky, Modlitby matek, Salesiánští spolupracovníci (ASC), Sdružení Panny Marie Pomocnice (ADMA) a mnoho jiných. Pro rozlišení povolání je v diecézi organizován kurs Samuel.

Evangelizace

V oblasti evangelizace působí v diecézi **Škola nové evangelizace sv. Ondřeje** a **Škola křesťanského života a evangelizace Marie z Nazaretu, Matky Církve**. Do evangelizační činnosti se zapojují také farnosti a různá společenství, která pořádají kurzy jako například **Kurz Filip**,

Seminář Život v Duchu podle P. Ernesta Sieverse nebo Škola Ducha Svatého.

Pastorační fond

V roce 2024 komise podpořila 19 pastoračních projektů. Důraz byl kladen na dvě základní hlediska: evangelizační rozměr projektu a jeho územní přesah. Tyto projekty byly celkově podpořeny částkou 484 500 Kč. Podporu získaly projekty, které mají potenciál oslovit lidi napříč diecézí. Jedná se například o duchovní tábor

pro mladé SINAI, florbalové turnaje pro ministranty, evangelizační výstava Ctnosti v Ostravě-Heřmanicích nebo výstavy fotografií vzniklé ve společenství Člověk a Víra. Příspěvek také získaly mj. festival Boží město, aktivity nemocničních kaplanů nebo duchovní obnova Vstaň a chod.

Od roku 2022 se farnosti podílejí na mzdových nákladech duchovních příspěvkem do **Diecézního mzdového a solidárního fondu** (DMS fond). V roce 2024 fond přispěl na mzdy duchovních částkou 10,236 mil. Kč.

Diecézní centrum pro mládež

ROK S DŮRAZEM NA VZDĚLÁVÁNÍ

Diecézní centrum pro mládež (DCM) pokračovalo ve formaci animátorů na Diecézním středisku mládeže (DSM) ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Nově nabídlo také kratší a tematicky zaměřené kurzy pro mládež, které probíhaly na biskupství v Ostravě.

- Na jaře se na ostravském biskupství uskutečnil první kurz – **Škola Ducha Svatého**. Čtyř setkání se zúčastnilo přes 50 mladých lidí.
- Na podzim na něj DCM navázalo I. cyklem kurzu **Liturgy for YOUth** se zaměřením na pochopení liturgie a její propojení s každodenním životem.

- V rámci spolupráce s děkanátními animátory proběhly jednodenní **team-buildingy**, zaměřené na týmové role a na to, co každý z účastníků do týmu přináší.

- Dvacítka animátorů z diecéze v létě věnovala týden prázdnin své formaci na **Celostátním setkání animátorů v Kroměříži**.

- Osobní formace, vzdělávání, evangelizace, společenství a služba – to je **animátorský kurz**. Během jedenácti víkendových setkání na DSM jsou mladí zváni k vytváření nových vztahů, zážitků a zkušeností, které mimo jiné slouží k jejich aktivnímu zapojení ve farnosti nebo děkanátu.

Kde se mladí setkávají?

CELÝM SRDCEM

- Na podzim 2024 zahájilo diecézní centrum **3. ročník modlitebních večerů Celým srdcem**. Každý měsíc se ke společným chválám scházelo 60–80 mladých lidí, ať už ze středních, nebo vysokých škol, ale i mladým pracujícím, kteří tak získali společenství. Setkání provází koncept chvály-téma-svědectví-společenství-buchta a konala se každý druhý čtvrtek v měsíci (od října do června) od 17.30 na biskupství v Ostravě.

BISCUP

- Největší diecézní akce pro mladé – víkendového setkání mládeže s otcem biskupem – se v roce 2024 uskutečnila v obci Návsí a farnosti Jablunkov. Zúčastnilo se jí necelých 400 mladých ve věku 14–26 let. Během celého víkendu je provázelo motto „Ti, kdo doufají v Pána, poběží a neunaví se“, přičemž obohaceni nabízely nejen katecheze a workshopy, ale i další společný program, včetně mše svatě s biskupem Martinem Davidem ve farním kostele. Jednou z ikon setkání byl společný „BISCUP dance“ a česko-polské Duolingo v podání moderátorů.

POUŤ DO TAIZÉ

- Po tříleté pauze na začátku roku DCM obnovilo tradiční pouť do Taizé, i když v menším počtu, než bývalo zvykem. V Taizé účastníci strávili týden s komunitou bratří a s mladými lidmi převážně z Evropy. Pro poutníky byly připraveny bloky modliteb s tradičními zpěvy v různých jazycích, biblické hodiny i prostor pro setkání s ostatními.

DUCHOVNÍ OBNOVY

- Nově mladým DCM nabídlo jednodenní zastavení v podobě duchovních obnov s knězem. V zázemí ostravského biskupství proběhly dvě - v postním a adventním čase, vždy spojené katechezí, prostorem k zamyšlením na konkrétní téma a mší svatou.

DIECÉZNÍ STŘEDISKO MLÁDEŽE

- Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí je zázemím pro setkávání mládeže a dětí. O jeho fungování se stará tým čtyř mladých lidí a jednoho kněze.
- Hlavní náplní víkendů je animátorský kurz, ale nabízí také tematicky zaměřené akce (Animák, filmový víkend, silvestr, ples).
- Přes týden nabízí program pro školy v podobě adaptačních kurzů nebo orientačních dnů. Mezi hlavní letní aktivity patří dětské tábory.
- Středisko je otevřené všem skupinám mladých – např. i pro farní společenství a biřmovance.

Centrum pro rodinu a sociální péči

Centrum pro rodinu a sociální péči pečuje o vztahy a rodiny a pomáhá zvládnout život lidem se zdravotním postižením. Sídlí v Ostravě, ale své služby a aktivity nabízí na území celé diecéze.

Dětem a mladým se věnuje ve **Škole osobního života**. Ta formuje postoje a hodnoty a zlepšuje přijetí sebe samého. Oslovila 4 838 účastníků ve 267 třídách.

Mladým, kteří se připravují na manželství, nabízí Centrum možnost prohloubit vzájemný vztah. **Přípravami na manželství** prošlo přes 350 osob.

Centrum připravuje aktivity pro dospělé, jež jsou určeny zvláště pro ženy a muže. **Duchovní obnovy** využilo 84 žen a 57 mužů. Na **víkend pro ženy** dorazilo 21 žen. **Kurzy židovských a biblických tanců** absolvovalo 50 žen. Pro muže jsou atraktivní **expedice** pro táty s dětmi, které si užilo 60 účastníků.

Pro manžele je velkým povzbuzením možnost sdílet své radosti i starosti. Užít si rande v manželství přišlo na **Manželské večery** 42 účastníků. **Letní Škola rodičovských a rodinných kompetencí - Manželská setkání** povzbudila 163 dospělých

se 100 dětmi, semináře využilo 170 osob. Týdenní kurz k prohloubení manželství a rodiny **Studia manželství a rodiny** absolvovalo 26 párů a 60 dětí. **Společensví mladých manželů** oslovilo 100 osob a na **duchovních obnůvách** se setkala přes 250 zájemců.

Centrum myslí i na ty, kteří mají chuť na sobě pracovat a něco se dozvědět. Pro 42 rodičů připravilo čtyři **Kurzy efektivního rodičovství**. Kurz **Cesta efektivní komunikace** využilo 16 osob. Uskutečnilo se 12 přednášek, které navštívilo bezmála 200 účastníků.

Celé rodiny jsou zvány na **poutě rodin** – v květnu na Maria Hilf a v říjnu do Opavy. K prázdninám patří setkání dětí a rodin na **Prašivé**. Na tato tři setkání doputovalo na 2 500 velkých i malých poutníků.

Také senioři si v Centru přijdou na své. Připraveny jsou přednášky v rámci **Akademie pro třetí věk**, setkává se **Klub aktivních seniorů**. Koná se **Cesta efektivní komunikace Senior**, kurzy **Trénování paměti** i semináře z cyklu **Zdravá osobnost a životní styl**. V nabídce jsou programy duchovní, poutě a setkání seniorů. Během celého roku bylo uspořádáno 137 akcí pro 3 161 seniorů.

Celoročně Centrum pomáhá v obtížných rodinných i vztahových situacích formou

mediací (76 rodin), **vztahového poradenství** (208 klientů) či **komplexního poradenství na podporu rodiny a rodičovství** (118 rodin).

V rámci pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí doprovázelo 37 rodin s dětmi v **pěstounské a poručenské péči**.

V neposlední řadě Centrum podporuje, provází a pomáhá zvládat **život v rodinách s dětmi a mladými lidmi se zdravotním postižením**. V roce 2024 poskytlo své služby 373 dětem, mladým i dospělým a jejich pečujícím.

Katechetické a pedagogické centrum

Katechetické a pedagogické centrum (KPC) se věnuje profesnímu i osobnímu doprovázení vyučujících náboženství a katechetů. Katecheti a učitelé náboženství mají důležitý úkol: podílet se na uvádění do života z víry při katechezích a provázet žáky při objevování křesťanské víry v hodinách náboženství a při vstupech do výuky základních škol s křesťanskými tématy. Staví na profesní podpoře, důvěře a vytváření společenství.

JE TU S VÁMI A PRO VÁS

Výuka náboženství a katecheze

KPC podporuje, doprovází, vzdělává, koordinuje i inspiruje ve službě katechety a učitele náboženské výchovy, kteří se nasazují ve službě dětem a mladým lidem v celé naší diecézi při výuce náboženství a při katechezi. V roce 2024 se jednalo o 237 učitelů náboženství a katechetů

(106 kněží a 131 laiků), kteří se věnovali 6 005 žákům a dětem.

Pastoračnímu centru záleží na dobrém startu začínajících vyučujících náboženství a katechetů. Každému věnuje uvádějí učitelka a katecheta okolo 10 hodin svého času a pozornosti, ale také možnost náslouchů v hodinách zkušených vyučujících i reflexe vlastní výuky. Kromě této podpory a doprovázení je pro ně ve spolupráci s TF JU v Českých Budějovicích připraven e-learningový kurz *Znalostní minimum pro katechety*.

Vzdělávací semináře

V roce 2024 uspořádalo KPC 16 seminářů, kterých se zúčastnilo 230 zájemců. Jednalo se například o seminář věnovaný svátosti smíření pod vedením P. Josefa Prokeše či Katechezím Dobrého pastýře vedený Lenkou Bene, příp. též AI v pedagogické praxi, kterým účastníky provedla Markéta Jedličková.

Setkávání v děkanátech

Pravidelná setkání, jež KPC organizuje v rámci jednotlivých děkanátů, jsou důležitá pro vytváření a prohlubování vztahů důvěry mezi katechety, vyučujícími náboženství a pracovníky centra. Vytváří se zde prostor pro naslouchání, sdílení zkušeností, společné vzdělávání a růst ve

víře. V letošním roce se vzdělávali v oblasti symbolů.

Supervize a mentoring

Centrum usiluje o to, aby se žádný katecheta ani vyučující náboženské výchovy v naší diecézi necítil ve své službě osaměle. Ve spolupráci s P. Markem Jargusem proto byla nabídnuta a realizována děkanátní supervizní setkání pro vyučující náboženství, katechety i kněze.

Součástí podpory je také mentoringový program, v jehož rámci devět vyškolených mentorů poskytuje individuální přístup a podporu v profesním rozvoji.

Rámec vychází z *Direktoria pro katechezi*, zohledňuje požadavky revidovaného *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)* a pestrou realitu ostravsko-opavské diecéze. Rozlišuje mezi výukou náboženství na školách a katechezí ve farnostech, přičemž obě části tvoří jeden komplementární celek. Je postaven na kompetenčním přístupu a reflektuje současné výzvy dětí a mladých lidí vyrůstajících v současném rychle se měnícím světě. Na jaře 2025 bude *Rámec* předložen k připomínkování.

SPOLUUTVÁŘÍ BUDOUCNOST KATECHEZE A VÝUKY NÁBOŽENSTVÍ

V únoru 2024 zahájilo KPC po důkladné přípravě projekt, jehož cílem bylo vytvořit *Rámec pro náboženskou výchovu a katechezi s dětmi školního věku v naší diecézi*, který nahradí *Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.-9. ročníku ZŠ*. V projektu spolupracují učitelé náboženství a kněží z různých míst diecéze, pracovníci *Katechetického a pedagogického centra* a odborná konzultantka z TF JČU. V projektu jsou uplatňovány principy synodality s důrazem na spolupráci, sdílení zkušeností a společné rozlišování.

PŘINÁŠÍ POSELSTVÍ KŘESŤANSKÝCH SVÁTKŮ K ŽÁKŮM ZŠ

Vstupy do výuky ZŠ

Od školního roku 2007/2008 rozvíjí KPC službu vstupů do výuky ZŠ. Letos pro pedagogy a kněze uskutečnilo čtyři semináře pro lektory programů. Poté lektoři zprostředkovali 2 600 žákům ZŠ programy Poselství křesťanských Velikonoc ve 140 hodinách na 24 školách a na 3 400 žáků se seznámilo s Poselstvím křesťanských Vánoc ve 170 hodinách na 30 školách.

JE TU, ABY KATECHETY A UČITELE NÁBOŽENSTVÍ VYBAVILO PRO JEJICH SLUŽBU

Nové učebnice náboženství

Na konci roku 2024 představilo KPC nové učebnice pro výuku náboženství pro 1.-4. ročník ZŠ s názvem *Ptáme se a odpo- vídáme, hledáme a nacházíme*. Byly přeloženy z rakouského originálu a přizpůsobeny pro české prostředí. Jedná se o plně barevné učebnice, formou kombinují výhody učebnice a pracovního listu. Tyto učebnice jsou pomůckou k naplňování očekávaných výsledků učení náboženské výchovy podle připravovaného *Rámce pro náboženskou výchovu a katechezi s dětmi školního věku*. Učebnice poskytlo KPC zdarma ke stažení na nových webových stránkách www.nabozenstviakatecheze.cz.

V roce 2025 plánují profesionální tisk těchto učebnic.

Nové metodické materiály

KPC připravilo brožurku s teoretickým úvodem k tématu „symbol“ a další brožury s metodickými tipy pro výuku náboženství a katechezi k symbolům „cesta“, „chléb“, „srdce“. Všechny jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách KPC, které je představilo na děkanátních setkáních.

Všechna tři pastorační střediska společně organizují diecézní **Setkání dětí a rodin s otcem biskupem**, které se pravidelně koná 1. července na Prašivé.

Speciální (kategoriální) pastorace

Speciální pastorace zahrnuje péči o konkrétní skupiny věřících, podle jejich životní situace, věku, povolání nebo prostředí, k níž byli v roce 2024 pověřeni tito kněží a další pastorační pracovníci:

Péči o **ministranty** byl pověřen diecézní kaplan pro ministranty P. Václav Rylo, je muž pomáhá Diecézní ministrantská rada. Duchovním rádcem **skautů** je pověřen P. Lukáš Dořičák. Pastorací mezi ostrav-

skými **vysokoškoláky** se zabýval P. Tomáš Čírž. Službu **nemocničních kaplanů** v diecézi propojoval P. Václav Tomiczek.

Vězeňskou duchovní službu ve věznicích vykonává šest kněží a jáhnů ostravsko-opavské diecéze. Ve Vazební věznici Ostrava službu v roce 2024 koordinoval P. Robert Jasiulewicz, OSPPE, a ve Věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava – P. Marek Andrzej Pawlica.

Doprovázení **osob s homosexuální orientací** je svěřeno P. Vladimíru Zifferovi.

P. Martin Šmíd a jáhen Aleš Ligocký pečují o službu **trvalých jáhnů**. Prezidentem Charity, jenž se stará o duchovní rozvoj **zaměstnanců a dobrovolníků Charity**, je P. Jan Larisch. Diecézním ředitelem **Papežských misijních děl** je trvalý jáhen Antonín Glogar. O věřící, kteří touží slavit **liturgii** v mimořádné formě **tradičního římského ritu**, pečuje P. Marcel Tesarčík.

Pastýřskou péčí se zabývají také společenství **Vstaň a chod'** a program Pastor+.

Vstaň a chod'

Spolek **VSTAŇ A CHOĎ** organizuje s pověřením otce biskupa duchovní obnovy a duchovní doprovázení pro jezdící (lidí na vozíku) i chodící: „Učíme se radostně prožívat vztah synů a dcer s Bohem Otcem a toužíme žít v bratrské lásce mezi sebou navzájem, snažíme se stavět mosty poznání a bořit tak bariéry strachu nebo předsudků, abychom byli jedno společenství bez ohledu na to, jak se každý z nás pohybuje (po nohou, na vozíku, s berlemi), podporujeme se v odvaze sloužit druhým svými osobními dary – schopnostmi, vlastnostmi.“

V roce 2024 spolek čekala spousta výzev i Božích obdarování. Celý rok probíhala

sbírka na nové velké auto. V lednu prožili v Praze benefiční koncert nevidomé klavíristky a zpěvačky Ráchel Skleničkové. Během roku cestovali s putovní výstavou „Jak Bůh staví mosty“ a byli jedním z podpořených projektů v rámci Dnů lidí dobré vůle na Velehradě. V červnu se dva „Vstaňchoďáci“ – Barbora (jezdící) a Jan (Johny) – vydali na 170kilometrové benefiční putování z Brna do Sedliště. Skrže

všechny tyto příležitosti zažili nejen krásná setkání, ale i štědrost lidí, díky níž nový Ford, upravený pro cestující na vozíku, již slouží.

V květnu se uskutečnil v Ostravě seminář Otcovo srdce, kterého se díky vytvořenému zázemí mohlo zúčastnit i pět jezdčích. Vrcholu roku, srpnové letní týdenní obnovy, se zúčastnilo 87 lidí, z toho 24 jezdčích. Část programu obnovy byla otevřená i veřejnosti, a sice přednášky, koncerty Pavla Čadka či ukrajinské zpěvačky Mily Medvedovske i modlitební večer s kapelou Gedeon. Podzimní obnovu společenství prožilo s tématem Modlitby a zúčastnilo se jí 63 „vstaňchoďáků“. Ve spolupráci se společenstvím Abel v poslední části roku poznávali osobu Ducha Svatého, a to na pravidelných měsíčních setkáních – buňkách milosrdenství – v Ostravě, Olomouci a v Brně.

Program Pastor+

Pastor+ je program podpory a dalšího vzdělávání kněží a pastoračních pracovníků, který je součástí celoživotního vzdělávání kněží a povinné tříleté formace duchovních po svěcení.

Vzdělávací semináře/kurzy

S finanční podporou BK USA v červnu 2024 uzavřel celoroční kurz (10/2023-06/2024) pro kněze a jáhny (27 účastníků) s názvem „Nehemiáš a pastorační vize“, který

vedli P. Mário St-Pierre z Francie a P. Josef Vadkerti ze Slovenska.

Závěrečné reflexe účastníků: „Jsem vděčný, že nás tento kurz dává dohromady.“ „Sešla se zde spousta lidí, kteří chtějí v církvi tvořit společenství a nemyslí si, že jsou dokonalí.“ „Vše jsem dostal více dovnitř, mění se mé myšlení.“

V říjnu byl zahájen další celoroční kurz „**Umění naslouchat**“ (100 hodin), kterého

se účastní 15 účastníků (z toho 4 kněží a 2 jáhni). Tento intenzivní kurz kombinuje teorii a nácvik vedení pastoračních rozhovorů, sebezkušenost a supervizi.

Celodenní seminář **„Duchovní doprovázení a rozlišování“**, který v červnu vedl P. Samuel Privara, SJ, nabídl účastníkům základní vhled a principy, které jsou důležité pro duchovní doprovázení lidí, pomoc při jejich i našem rozlišování a rozhodování v životě. (15 účastníků z toho 12 kněží)

Záříjový celodenní seminář **„Dítě v situaci smutku - krizová intervence a doprová-**

zení při práci s dětmi a mladými lidmi“, který provázela slovenská psycholožka Mária Anyalaiová, nabídl její bohaté odborné zkušenosti a kreativní techniky pro pastorační práci s krizí a smutkem po ztrátě blízké osoby v kontextu péče o děti a mladé lidi. (23 účastníků, z toho 12 kněží a 1 jáhen)

V prosinci se uskutečnil seminář **„Liturgie dětských bohoslužeb“**, který vedl P. Petr Káňa - školní kaplan z AG Kroměříž. Tento seminář aktualizovaným způsobem provedl účastníky Direktářem pro slavení mše s dětmi a umožnil vzájemné sdílení zkušeností. (35 účastníků z toho 30 kněží)

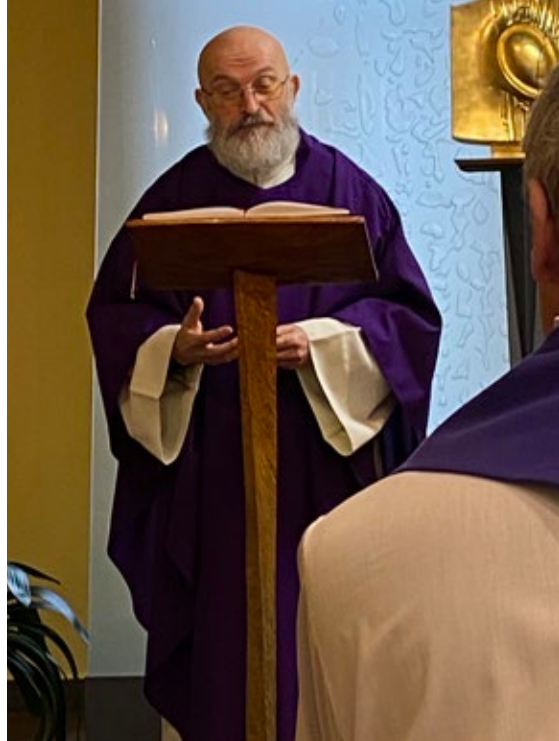
Duchovní obnova pro kněze a jáhny

V březnu 2024 proběhla v exercičním domě v Českém Těšíně postní duchovní obnova, kterou vedl P. Bogdan Stepien, OSPPE, na téma „Pozornost“. (18 účastníků – 16 kněží a 2 jáhni).

Supervizní a psychologická podpora

V tomto roce Pastor+ také kněžím, řeholníkům a pastoračním pracovníkům poskytl 45 terapeutických hodin/setkání, čehož využilo 8 duchovních osob (3 kněží, 3 řeholní sestry, 2 zasvěcené osoby). Tato psychologická služba je poskytována pouze individuálně a zaměřuje se především na osoby duchovní v akutní nebo dlouhodobější náročné situaci. V této oblasti ovšem ani zdaleka není možné pokrýt reálnou potřebu.

Program také poskytl 33 hodin skupinové a 15 hodin individuální supervize kněžím, katechetům a pastoračním pracovníkům, jichž se zúčastnilo 28 osob (z toho 10 kněží).

Církevní školství

Odbor církevního školství zajišťuje dle školské legislativy plnění úkolů vyplývajících z funkce zřizovatele církevních škol a školských zařízení. Dále zajišťuje metodické vedení školám a školským zařízením v oblasti pedagogické, duchovní, ekonomické, legislativní a dokumentace školy. Provádí kontrolní činnost na školách a školských zařízeních ve spolupráci s dalšími subjekty.

Biskupství ostravsko-opavské bylo k 1. 1. 2024 zřizovatelem těchto církevních škol a školských zařízení:

Biskupské gymnázium v Ostravě
<http://www.b-g.cz/>

Biskupské gymnázium v Ostravě vychází z křesťanských hodnot a vede své studenty ke zralému lidství a k odpovědnosti. Absolvent BiGy je znalostně a osobnostně připraven studovat širokou škálu oborů na VŠ a VOŠ v ČR i v zahraničí. Jeho studenti sklízají pravidelně úspěchy v krajských i celostátních soutěžích a podílejí se na pořádání různých akcí, např. adventních koncertů, školní akademie, celorepublikového turnaje ve florbalu chlapců církevních škol, BIGY OPEN (turnaj v šachu, ve florbalu, soutěž ve skoku vysokém pro ostravské školy), oblíbený je matematický víkend. Třídy se účastní duchovních obnovení a v průběhu školního roku projde každá třída programem Výchova k manželství

a rodičovství. Velmi populární je také multimediální kroužek, který natáčí videa z akcí BiCy (lze vidět na stránkách školy), pořádá filmové festivaly aj. Součástí školy jsou odborné učebny a laboratoře chemie, biologie, fyziky, matematiky, informatiky, učebna virtuální reality bez 3D brýlí, hudební výchovy, nově je vybudována učebna mediální výchovy s malým televizním studiem. Škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí – byly vyměněny vodovodní stoupačky, rozvody hydrantu a vnitřní dešťové svody. Rekonstrukcí prošlo celé první nadzemní podlaží, kde bylo vybudováno zázemí pro vedení školy, pedagogů a administrativu.

Velkou oporou pro BiCy je Nadační fond Biskupského gymnázia v Ostravě založený a vedený rodiči našich žáků.

Církevní základní škola a mateřská škola Přemysla Pittra
www.zspittra.cz

Církevní základní škola a mateřská škola Přemysla Pittra si klade za cíl naplňovat odkaz Přemysla Pittra, tj. pomáhat sociálně potřebným dětem. Škola usiluje o pozitivní a ohleduplné vzdělávací prostředí respektující míru schopností a nadání dětí. Smyslem jejího úsilí je vytvořit dětem

předpoklady k úspěšné integraci do majoritní společnosti. Nástrojem k tomu jsou křesťanské hodnoty, v jejichž rámci je realizována výchovně-vzdělávací činnost. Škola realizuje velkou inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Inkluze je na vysoké profesionální úrovni a slouží také jako nabídka praktické metodické pomoci pro školy veřejné. Dlouhodobě se zapojuje do řady projektů.

Základní škola svaté Zdislavy Kopřivnice **www.zdislava.net**

Základní škola svaté Zdislavy Kopřivnice poskytuje žákům základní vzdělání a výchovu, která se opírá o tradiční křesťanské hodnoty. Usiluje o maximální rozvoj každého jedince v oblasti rozumové, tělesné i morální, pomáhá žákům objevit smysl života a vede je k prosociálnosti. To vše se uskutečňuje v prostředí porozumění a přátelských vztahů. Škola ve výuce využívá i alternativní prvky výuky, např. projektovou výuku, Hejného matematiku, skupinovou hru na flétnu. Důležitou roli hrají i mimoškolní aktivity, a to nejen kroužky či školní družina a školní klub, ale taktéž činnost na poli sociálních a dobročinných aktivit, např. Adopce na dálku. Díky podpoře zřizovatele školy zapojením do projektů prochází škola průběžně modernizací učeben včetně vybavení moderními výukovými pomůckami. V roce 2024 byly otevřeny tři nově vybudované

oddělení pro školní družinu a klub včetně zázemí a kolárna.

Církevní základní škola svaté Ludmily **v Hradci nad Moravicí** **<http://czs.proit.cz/>**

Církevní základní škola svaté Ludmily v Hradci nad Moravicí se prezentuje přívlasky rodinná, bezpečná, přívětivá a katolická. Prostřednictvím vzdělání

5 v Opavě-Jaktaři. Škola organizuje rovněž zajímavé prázdninové akce.

Základní umělecká škola duchovní hudby Frýdek-Místek
www.zusdh.cz

Základní umělecká škola duchovní hudby Frýdek-Místek byla založena v roce 1994 s jedinečnou vizí: poskytovat základní umělecké vzdělání v hudebním oboru s možností orientace na duchovní hudbu a vychovávat tak mladé hudebníky a zpěváky pro potřeby chrámových kůrů ve Frýdku-Místku a jeho okolí. Je jedinou církevní školou svého druhu na Moravě a ve Slezsku. Vzdělávání je poskytováno v oborech hra na flétnu, zobcovou flétnu, hoboj, klarinet, saxofon, klavír, varhany, housle, kytaru, trubku, lesní roh a sólový zpěv. Škola úzce spolupracuje s okolními

a výchovy chce dítě podpořit v jeho rozvoji k plně odpovědnému lidství, k vědomí sounáležitosti s druhými lidmi a se světem, chce je také vybavit schopností dál se samostatně soustavně rozvíjet a vzdělávat. Jde o školu komunitního typu s důrazem na mimoškolní aktivity, které výrazně přesahují rámec školy. Dlouhodobě se žáci školy zapojují např. do projektu Adopce na dálku. Škola je umístěná ve 2 budovách: 9 ročníků je v Hradci nad Moravicí,

farnostmi, obcemi a školami, v rámci dobrovolnických aktivit s organizací Adra. Žáci školy se pravidelně umísťují na předních místech celostátních soutěží a přehlídek, spolupracují s okolními hudebními tělesy.

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České www.cssodry.cz

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České v Odrách má 4 čtyřleté maturitní obory: Pedagogické lyceum, Předškolní a mimoškolní pedagogika (i ve zkrácené tříleté formě dálkového studia), Praktická sestra a Masér ve zdravotnictví a také jeden tříletý obor: Ošetřovatel. Při škole působí Středisko volného času, které nabízí každoročně kolem 20 zájmových kroužků, a Domov mládeže pro 114 studentů a KPŠ. Škola organizuje již 31 let Celostátní přehlídku zájmové umělecké činnosti církevních škol a 9 let Celostátní literární soutěž a nově charitativní celostátní akci Běh pro Škola se opakovaně zapojuje do projektů Erasmus+ (8 realizovaných projektů, studenti všech oborů mají možnost zahraničních praxí), projektu DoFE a dobročinných aktivit. Sbor Datio slaví úspěchy na mezinárodních festivalech a na koncertech doma i v zahraničí. Ve šk. r. 2022/23 reprezentoval školu ve Finsku. Studenti se účastní tří sportovních kurzů a celé řady exkurzí, soutěží, podporování

jsou v duchovních aktivitách a přípravě ke svátostem křtu a biřmování.

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvilové, Řepiště www.ddrepiste.cz

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvilové v Řepištích je domovem rodinného typu s maximální kapacitou 12 dětí. Zohledňuje individuální potřeby dětí a vytváří pro ně podnětné prostředí s možností osobního rozvoje. Podporuje děti v jejich zájmech a nabízí jim laskavou péči. Podněcuje je ke kontaktům s biologickou rodinou, je-li to v jejich zájmu. Usiluje u dětí o překonání deprivace z minulosti a o to, aby se děti dokázaly připravit na osobní a profesní život, který je v budoucnu učiní spokojenými a šťastnými. Dětský domov je fakultním zařízením Ostravské univerzity.

Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově www.csvc.cz

Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově je největším poskytovatelem volnočasových aktivit ve městě. Děti a mládež zde prostřednictvím rozličných aktivit (kroužky, kluby, semináře, soustředění, příměstské tábory, spontánní činnosti) naplňují svůj volný čas. Středisko se je snaží vést k zodpovědnosti a lepšímu

začlenění do společnosti a k respektu k sobě, jiným i okolnímu světu. Tím zároveň pomáhá předejít kriminalitě a různým asociálním jevům. Těžšíště práce je v zaměření na městskou mládež v sociálně vyloučených lokalitách, romské etnikum a sociálně slabé rodiny a také na děti a mládež z Ukrajiny. Vychází z preventivního výchovného systému sv. Jana Boska. Svou nabídku jsme rozšířili o aktivity pro předškolní děti a klubík pro maminky na RD. Ve šk.roce 2023/2024 bylo do střediska přihlášeno celkem 959 jednotlivých účastníků a dětem jsme nabídli 167 zájmových útvarů, 44 příležitostných akcí a 15 příměstských táborů.

Další církevní školy a školská zařízení v diecézi zřizované jinými subjekty:

Církevní konzervatoř Opava
www.konzervator.cz

Zřizovatel: Bailiiva Čechy, Morava a Slezsko, familiáři Německého řádu

Církevní mateřská škola Ludgerovice
<http://cms-ludgerovice.webnode.cz/>

Zřizovatel: Kongregace Sester Služebnic Nejsvětější Panny Marie bez poskvrny počaté

Salesiánské středisko volného času Don Bosco
<http://ostrava.sdb.cz/>

Zřizovatel: Salesiánská provincie Praha

Charitní činnost

Diecézní charita ostravsko-opavská

Diecézní charita ostravsko-opavská odvozuje svůj název od latinského slova *caritas* - milosrdné lásky. Jejím posláním je prokazování této lásky všem lidem v nouzi. Děje se tak především prostřednictvím sociálních, zdravotních a jiných služeb, které provázejí člověka od početí do přirozeného závěru života.

Cílem Diecézní charity ostravsko-opavské (dále jen DCHOO) je pomáhat lidem, kteří se ocitli v sociální, materiální, zdravotní, duševní, duchovní nebo jiné nesnazi, a to bez ohledu na vyznání, rasu či národnost a s respektem k rovnosti všech lidí a hodnotě každého jednotlivého člověka.

DCHOO vytváří zázemí jednotlivým oblastním Charitám, které v diecézi spravuje. Poskytuje jim metodickou pomoc, plní řídicí a kontrolní funkce, zastupuje jejich zájmy v rámci kraje a propojuje charitní práci na celostátní a místní úrovni. Mimo to naplňuje své poslání prostřednictvím vlastních sociálních služeb a dále poskytuje humanitární a rozvojovou pomoc v zahraničí.

Sociální služby

Na území města Ostravy pomáhá DCHOO lidem, kteří mají ze sociálních důvodů ztížený přístup ke vzdělání, pracovnímu

uplatnění, důstojnému bydlení a pro které je řešení vlastních problémů nad jejich síly.

Poskytované sociální služby:

- Komunitní práce
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Horizont a Vesnička
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Horizont a Vesnička soužití
- Sociálně-dluhové poradenství (4 pobočky na území města Ostravy)
- Sociální rehabilitace Šance domova

Pomoc v zahraničí

Prostřednictvím Střediska humanitární pomoci a rozvojové spolupráce působí DCHOO od roku 2005 na Ukrajině, kde pomáhá opuštěným seniorům, chudým dětem i lidem postiženým válkou. V podobných intencích pomáhá od roku 2014 také v Moldavsku.

Oblastní Charity

DCHOO je na území Moravskoslezského kraje a části Jesenicka největším nestátním poskytovatelem zdravotně-sociálních služeb a funguje v rámci holdingové struktury. Nabízené služby znamenají pro tisíce lidí úlevu, pomoc či řešení obtížné životní situace. Oblastní Charity jsou schopny nabídnout pomocnou ruku těhotné ženě i umírajícímu starci. Mezi těmito dvěma póly najdeme desítky dalších kritických situací, které pomáhají zvládat lidé pracující pod charitním plamenným křížem.

Diecézní charitu ostravsko-opavskou tvoří celkem 18 oblastních Charit s vlastní právní subjektivitou. V rámci této charitní rodiny bylo v roce 2024 na území diecéze poskytováno 177 zdravotně-sociálních a ostatních služeb, které posloužily více než 32 tisícům klientů. Dohromady

pracovalo v jednotlivých organizacích 1 609 zaměstnanců a Charity hospodařily s celkovým rozpočtem 1 143 mil. Kč. V ostravsko-opavské diecézi v roce 2024 pomáhaly:

Charita Bohumín
Charita Český Těšín
Charita Frenštát pod Radhoštěm
Charita Frýdek-Místek
Charita Hlučín
Charita Hrabyně
Charita Jablunkov
Charita Jeseník
Charita Kopřivnice

Charita Krnov
Charita Nový Jičín
Charita Odry
Charita Opava
Charita Ostrava
Charita Studénka
Charita sv. Alexandra (Ostrava)
Charita sv. Martina (Malá Morávka)
Charita Třinec

Další aktivity

V lednu 2024 uspořádala DCHOO Tříkrálovou sbírku v Moravskoslezském kraji a v části Jesenicka. Výnos sbírky činil

25,4 mil. Kč. Vykoledované finance umožnily realizaci 55 charitních záměrů.

Během postní doby se ve spolupráci s farnostmi podílela na organizaci Postní almužny, pastorační aktivity, která prohlubuje duchovní formaci věřících.

V červnu DCHOO uspořádala Diecézní pouť Charit ostravsko-opavské diecéze na Svatém Kopečku u Olomouce, které se zúčastnilo přes 350 poutníků.

Od poloviny září poskytovala DCHOO mimořádnou materiální a finanční pomoc při povodních, které zasáhly Moravskoslezský kraj a Jesenicko. Během 4 měsíců zpracovala přes 900 monitoringů zaplavených domácností ve 30 přidělených lokalitách a podpořila 490 domácností částkou 50 tisíc korun. Celkově pomohla obětem povodní v první vlně 25 miliony korun.

Závěrem roku uspořádala 8. ročník Mikulášské nadílky pro ukrajinské děti postižené chudobou a válkou. S podporou dárců se podařilo splnit přání všem dětem z databáze a obdarovat 126 potřebných dětí.

V průběhu celého roku pokračovala v pravidelných dodávkách humanitární, finanční a materiální pomoci, včetně psychologické a strategické podpory Ukrajinců.

Naše projekty

HUBERT - Hukvaldský biskupský environmentální resort v roce 2024

Budova ekocentra HUBERT se nachází na kraji zámecké zahrady s výhledem do hukvaldské obory. V minulosti sloužila jako zázemí správců obory a školní jídelna. Po rekonstrukci je od roku 2021 moderním centrem environmentální výchovy, které provozuje Biskupství ostravsko-opavské.

V roce 2024 pokračovalo centrum v rozvoji vzdělávacích i komunitních aktivit. Výukových programů, projektových dnů a tvůrčích dílen se zúčastnilo více než 2 900 žáků základních škol a 2 130 dětí z mateřských škol. Díky rostoucímu zájmu o tvořivé programy vyjížděli lektoři i přímo do škol, zejména v období před Vánocemi.

Během jarních a letních prázdnin se uskutečnilo šest turnusů příměstských táborů, které navštívilo přes 180 dětí. Kromě pobytu v přírodě si děti vyzkoušely badatelské aktivity, rukodělné tvoření a různé hry. Novinkou léta byla venkovní výstava o životě netopýrů, která byla po celé prázdniny volně přístupná široké veřejnosti.

Pravidelné přírodovědné a výtvarné kroužky navštěvovalo více než 50 dětí a rodičů. Kromě nich probíhaly také oblíbené rukodělné workshopy pro veřejnost – například háčkování, tvorba věnců a ukáz-

ky tradičních řemeslných technik. Celkem se jich zúčastnilo přes 300 lidí všech věkových kategorií.

Součástí celoroční nabídky byly také odborné a cestovatelské přednášky, které oslovily více než 120 posluchačů.

Tradičně se HUBERT zapojil i do osvětových akcí, jako jsou Den vody, Den Země, Den stromů nebo Mezinárodní noc pro

netopýry. Oblíbené letní večerní pozorování netopýrů s ultrazukovými detektory se těšilo mimořádnému zájmu – zúčastnilo se ho více než 180 malých i velkých badatelů.

Lektoři HUBERTU se rovněž pravidelně účastnili akcí mimo prostory ekocentra – přinášeli tak environmentální programy na různé události v regionu a přispívali tím k šíření ekologické osvěty mezi širší veřejností.

Církevní turistika

Církevní turistika prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa, ubytování a zajímavosti, které mají společného jmenovatele – křesťanskou víru.

Otevřené chrámy

Již poosmé bylo v rámci projektu Otevřené chrámy od května do konce října zpřístupněno široké veřejnosti mimo bohoslužby

několik desítek sakrálních objektů křesťanských církví. V roce 2024 přesně 47 a 4 kostelní věže. Celkový počet návštěvníků se vyšplhal na 294 081 návštěvnických vstupů za sezónu. Turisty vítali vyškolení průvodci, kteří je v případě zájmu objektem provedli a představili jim jeho historii a zajímavosti s ním spjaté.

Hlavní sezóna projektu probíhala od 1. 5. do 31. 10. Nejnavštěvovanější chrámy s průměrnou návštěvností více než 50 osob za

hodinu byly letos poutní kostel na Cvilíně u Krnova a kaple sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti. Byl také zájem o kostely přístupné na objednání – bezmála 2,5 tisíce lidí využily tuto možnost k návštěvě klášterního kostela v opavském Marianu a podobný počet návštěvníků obdivovalo půvab kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Zlatých Horách, kde měli možnost vstupem do kostelní věže vidět kostelní klenbu shora.

Brány většiny chrámů se zavřely, ale to neplatí pro 14 z nich, které byly otevřené po celý rok.

K projektu Otevřené chrámy se v roce 2024 přidala také brněnská diecéze.

Noc kostelů

Šestnáctá Noc kostelů začala v pátek 7. června na prostranství před katedrálou. Pro návštěvníky se pro tento večer otevřelo 143 kostelů a modliteben na mnoha místech ostravsko-opavské diecéze, jež zahrnuje Moravskoslezský kraj a část okresu Jeseník.

Celkově Noc kostelů přitáhla v diecézi **přes 26 tisíc návštěvníků**, to je o více než tisíc oproti loňsku, přičemž v roce 2023 bylo zpřístupněno o devět kostelů méně. Nejvíce lidí se přišlo podívat do **frýdeckého kostela sv. Jana Křtitele** (1 350). Velký zájem byl také o ostravskou **katedrálu** nebo **evange-**

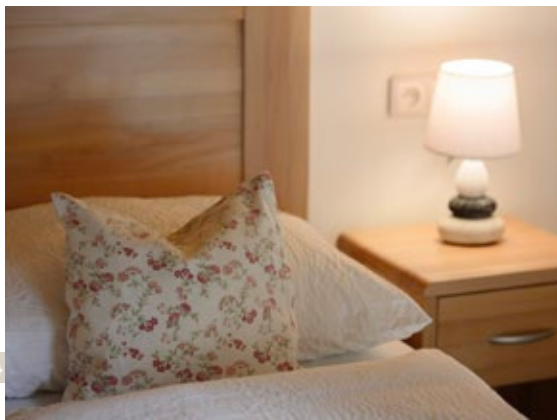
lický Kristův kostel v centru Ostravy. Mezi nejnavštěvovanější kostely patřily také farní kostel v Ostravě-Vítkovicích, věž kostela sv. Hedviky v Opavě nebo farní kostely v Místku a Orlové. Z vesnických kostelů zavítalo nejvíce lidí do **Řepiště, Bílé a Sedliště – tedy do dřevěných kostelů.**

Ubytovací zařízení

Důležitou součástí církevní turistiky jsou Apartmány u Trojice – ubytovací služby v několika zrekonstruovaných historických nevyužívaných budovách v Jeseníkách a Beskydech. Biskupství ostravsko-opavské tyto objekty provozuje od roku 2018. Patří mezi ně fary, ale také lovecká chata uprostřed jeseníckých lesů. Ubytovaní si lze rezervovat přímo na webových stránkách: www.apartmanyutrojice.cz.

V roce 2024 se i do zájmu o ubytování promítly povodně, které zvláště na Jesenicku napáchaly nemalé škody. Nicméně díky stoupajícímu zájmu o služby Apartmánů u Trojice nebyl výrazný rozdíl oproti roku 2023, takže počet přenocování za rok 2024 byl 2 148 osob.

Hospodaření ostravsko-opavské diecéze v roce 2024

Hlavním **zdrojem výnosů Biskupství ostravsko-opavského** byly výnosy z hospodaření odboru Biskupských lesů, a to včetně provozních dotací.

Příspěvek státu dle § 17 zákona č. 428/2012 Sb., v roce 2024 činil 56 327 tis. Kč.

Hlavním **zdrojem výnosů farností** byly sbírky, dary a provozní dotace, především na opravu majetku (např. revitalizace baziliky ve Frýdku, úpravy věže a krovů v kostele sv. Jana v Hlučíně, oprava střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v Bernardicích nad Odrou, obnova fasády kostela sv. Jiří v Huzové).

V přehledu **výnosů nejsou u farností** zachyceny čerpané sbírky a dary na investice roku 2024 v celkové výši 11 850 tis. Kč, přijaté sbírky a dary na budoucí opravy a investice v celkové výši 42 445 tis. Kč, vyhlášené diecézní sbírky ve výši 25 503 tis. Kč a také investiční dotace v celkové výši 9 630 tis. Kč (určených zejména na revitalizaci kostelů a farních budov).

Výnosy (tis. Kč)	Biskupství ostravsko-opavské	Farnosti
provozní dotace	84 461	56 921
nájemné	45 755	34 591
tržby za vlastní výrobky, zboží, služby	540 160	3 651
dary, sbírky, příspěvky, čerpání fondů na opravy a provoz	138 810	134 090
výnosy z finančního majetku	35 402	2 395
prodej dlouhodobého majetku	62 047	5 220
ostatní	38 767	26 760
Celkem	945 402	263 628

Náklady (tis. Kč)	Biskupství ostravsko-opavské	Farnosti
mzdové náklady	221 936	6 224
odpisy, zůstatková cena prodaného majetku	116 592	20 486
režie (materiál, energie, služby)	360 641	62 254
opravy a udržování	100 087	115 999
dary a příspěvky	36 827	27 160
daně (vč. daně z příjmů právnických osob)	46 920	3 948
zákonná tvorba rezerv	-58 960	0
ostatní (vč. změny stavu zásob a aktivace)	53 113	3 817
Celkem	877 156	239 888

Hlavními **náklady Biskupství ostravsko-opavského** byly ostatní služby spojené s pěstební činností a opravy a udržování majetku sloužícího převážně hospodářské činnosti. Významným nákladem byly spotřebované nákupy materiálu, energií a služeb, dále mzdy a s nimi spojené náklady na zdravotní a sociální pojištění.

Hlavními **náklady farností** byly opravy majetku a režijní vydaje.

Biskupství ostravsko-opavské v roce 2024 realizovalo v souladu s dlouhodobým strategickým plánem tyto **investiční akce**:

Dokončené investiční akce:

- dokončení modernizace školní družiny, školního klubu a učeben v CZŠ sv. Zdislavy v Kopřivnici
- dokončení rekonstrukce objektu k bydlení v obci Heřmanovice č. p. 474
- dokončení rekonstrukce objektu k bydlení v obci Bílá č. p. 77
- zpevnění příjezdové komunikace na expedičním skladě dříví v Chlebovicích

Zahájené a pokračující investiční akce:

- celková rekonstrukce administrativní budovy lesní správy v Ostravici
- obnova poškozeného majetku po povodních na území Beskyd a Jeseníků
- soustavná revitalizace lesní infrastruktury a budov

Významným **příjmem Biskupství ostravsko-opavského** byla roční splátka finanční náhrady (dle § 15 zákona č. 428/2012 Sb.).

Výše vyhlášených diecézních sbírek ve farnostech v roce 2024:

Název	Výše (tis. Kč)
sbírka Haléř svatého Petra	2 078
sbírka na opravy chrámů ve Svaté zemi	750
sbírka na světové misie	2 940
sbírka Den Bible	1 416
sbírka na pomoc pronásledovaným křesťanům	1 721
sbírka na katolická média	1 918
sbírka na Centrum pro rodinu a sociální péči	1 461
sbírka na Diecézní charitu	1 712
sbírka na církevní školy	1 245
Sbírka na povodně	10 159
Celkem	25 400

Diecézní mzdový a solidární fond (DMS fond):

Popis	Výše (v tis. Kč)
příjem do DMS fondu	13 646
čerpání fondu – mzdové prostředky duchovních	-10 236
čerpání fondu – stavební činnost	-2 755
čerpání fondu – pastorační činnost	-484
čerpání fondu – ostatní	-170

Podrobný popis čerpání DMS fondu je zveřejněn na webových stránkách diecéze.

Ze sbírky na církevní školy vyhlášené ve farnostech byly hrazeny dary školským právníckým osobám ve výši 1 245 tis. Kč.

Z ostatních zdrojů BOO byly hrazeny tyto položky:

Název	Výše (tis. Kč)
dary farnostem na stavební a provozní účely	6 626
dary školským právníckým osobám	8 985
dary Diecézní charitě na provoz a sociální projekty	1 758
dar Centru pro rodinu a sociální péči, z. s.	860
dary neziskovým organizacím	2 068

V roce 2024 poskytlo BOO farnostem diecéze zápůjčky v celkové výši 29 712 tis. Kč (krátkodobé ve výši 12 464 tis. Kč a dlouhodobé ve výši 17 249 tis. Kč, z toho 34 % bylo určeno na předfinancování dotačních titulů). V roce 2024 poskytlo BOO ostatním subjektům (např. školským, právníckým osobám a obchodním společnostem, ve kterých má BOO obchodní podíl) zápůjčky

v celkové výši 197 004 tis. Kč (krátkodobé ve výši 113 004 tis. Kč a dlouhodobé ve výši 84 000 tis. Kč).

V Ostravě 22. 7. 2025
Zpracovaly: Ing. Marta Hrušková,
Simona Petříkevičová
Schválil: Mons. Mgr. Martin David

Stavební akce

Stavební odbor biskupství se v roce 2024 podílel na realizaci řady akcí oprav a investic na kostelech, farách a dalších nemovitostech na území diecéze v celkovém objemu více než 100 mil. Kč.

Odbor dotačních projektů a církevní turistiky biskupství připravoval žádosti o dotace z evropských fondů a řídil průběh realizace 22 aktivních projektů a 24 projektů ve fázi udržitelnosti. Většina víceletých aktivních projektů byla v roce 2024 ve stadiu příprav a podávání žádostí o dotace.

Dotační zdroje financování oprav a investic do církevních nemovitostí v roce 2024 v mil. Kč

Poskytovatel dotace	Příjemce biskupství	Příjemce farnosti
Evropské fondy (EU)	13	3
Ministerstva (státní rozpočet)	1	14
Kraje	3	25
Města a obce	0	22
Nadace, dary, jiné příspěvky	0	5
CELKEM	17	69

Stavba roku 2024

Za stavbu roku 2024 je možno označit obnovu exteriéru kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Zlatých Horách. Obnovou fasády jižní věže se uzavřelo bezmála čtvrtstoletí oprav, při kterých se podařilo provést obnovu kopulí všech tří věží, opravy krovů kostela, nové střešní krytiny, odvodnění, statické zajištění, opravu oken, dveří, ciferníku hodin a nakonec obnovu fasády. Opravy takto velkých kostelů bez velkých dotací z fondů EU jsou vždy složité po stránce administrativní i organizační. Obnovený kostel se stal velkou ozdobou Zlatých Hor i širokého okolí.

Výběr významných stavebních akcí v roce 2024

- Dokončení obnovy kostela sv. Kříže v Javorníku-Vsi s gotickou nástěnnou výmalbou a jeho zpřístupnění veřejnosti
- Dokončení obnovy exteriéru barokní fary v Suchdole nad Odrou
- Zpřístupnění věže farního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Bruntále
- Dokončení obnovy exteriéru kostela Neposkvrněného početí Panny Marie v Holčovicích
- Dokončení obnovy dřevěných empor kostela sv. Máří Magdalény v Horním Městě
- Dokončení celkové obnovy kostela sv. Mikuláše v Jindřichově ve Slezsku

Biskupské lesy

Biskupské lesy Biskupství ostravsko-opavského byly založeny k 1. 7. 2014, a tak byl rok 2024 ve znamení desetiletého výročí jejich trvání. V hukvaldské oboře proběhlo v měsíci červnu slavnostní shromáždění za účasti vedení biskupství, otce biskupa a pozvaných hostů z řad lesnické veřejnosti, státní správy a samosprávy. Úkolem BL je spravovat lesy biskupství a hospodařit s nimi tak, aby přinášely prospěch nejen svému majiteli, ale celé společnosti.

V roce 2024 Biskupské lesy (BL) hospodařily na stoprocentní ploše biskupského lesního majetku, stejně tak i v propachtovaných lesích jednotlivých farností. Organizační schéma BL v tomto roce bylo beze změn.

Organizační struktura BL:

Ředitelství BL se sídlem v budově BOO a jemu podřízené organizační jednotky:

- Lesní správa Ostravice se sídlem v Ostravici o výměře 17 356 ha
- Lesní správa Vrbno p. Pradědem se sídlem v osadě Vidly o výměře 6 562 ha
- Obora Hukvaldy se sídlem v Hukvaldech o výměře 440 ha
- Středisko Farní lesy se sídlem v budově BOO o výměře 908 ha

Ke konci roku 2024 pracovalo u Biskupských lesů 66 technicko-hospodářských pracovníků a 5 dělníků v Oboře Hukvaldy

a u štípací linky na ES, z toho na ústředí BL to bylo 16 zaměstnanců, na LS Ostravice 31, LS Vrbno 16, Obora Hukvaldy 5 a na středisku Farní lesy 3 pracovníci.

Odborné lesnické hospodaření:

Ve způsobu obhospodařování lesa v roce 2024 se nic nezměnilo, veškeré manuální práce v lese byly zajišťovány OSVČ či drobnými lesnickými firmami.

V roce 2024 bylo v lesích ve vlastnictví BOO a farností vytěženo celkem 260 999 m³ dříví, z toho 247 716 m³ dříví jehličnatého

a 13 283 m³ listnatého. Podobně jako v loňském roce byl významný i podíl tzv. nahodilých těžeb, a sice 137 822 m³, což představuje 53 % celkové těžby. Je tedy patrné, že objem nahodilých těžeb má klesající tendenci (v roce 2023 to bylo 64 %). U zmíněné nahodilé těžby se jednalo především o likvidaci kalamity způsobené dlouhotrvajícím suchem, václavkou a následně kůrovci, a to v rámci ostravické lesní správy na revírech Ondřejník, Javorník a částečně na revíru Trojanovice, v jesenické části majetku byly nejvíce postiženy revíry Drakov a Polom poblíž Heřmanovic. Jestliže se snížil objem vytěženého kůrovcového dříví,

vzrostlo množství dřevní hmoty z větrné kalamity, a sice na lesní správě Ostravice, konkrétně na revíru Kavalčanky. I přes tento nepříznivý stav, který je vždy poznamenán zvýšenou pracností a problémy při zpeněžení vytěženého dříví, se podařilo udržet plánovaný hospodářský výsledek. Z hlediska dalšího vývoje lesních porostů je velmi důležité, že BL byly schopny i navzdory vysokému podílu nahodilé těžby realizovat výchovné zásahy – prořezávky a probírky v mladých lesních porostech do čtyřiceti let věku, a to na ploše 477 ha, ve starších porostech pak byly provedeny probírky na ploše 493 ha. Jde o zásadní výchovnou činnost, kde je dáván základ pro další prosperitu kvalitních lesních porostů. Do budoucích let se snižující se kalamitní těžbou je nárůst plochy výchovných těžeb pro BL jednou z priorit.

Obchod se dřívím

Obchodní politika pokračovala i v roce 2024 v nastolené obchodní strategii z minulých let: vhodnou skladbou odběratelů dosahovat optimálního zpeněžení dříví a klást důraz na rychlou reakci obchodu na stav lesa a vývoj nahodilých těžeb, neopomíjet prodej malým a středním zpracovatelům a fyzickým osobám a pravidelně monitorovat cenový vývoj tuzemského a evropského trhu.

BL v roce 2024 prodaly celkem 261 122 m³ dříví, celkový počet odběratelů s kupní

smlouvou byl 24, absolutní počet pak 97 odběratelů.

Velkým odběratelům s požezem nad 100 000 m³ prodaly 82 % objemu dříví a regionálním odběratelům to bylo 18 %, převážně drobným zpracovatelům a fyzickým osobám.

Celkově lze hodnotit průběh roku 2024 na trhu se dřívím jako komplikovaný bez cenové stability. Důvodem je přetrvávající směr faktorů: ekonomická recese, geopolitické vlivy ve světě, které mají vliv na trh se dřívím.

V roce 2024 BL zprovoznily štípací linku na ES Chlebovice a zahájily prodej štípaného paliva, a to z vlastních zdrojů. Celkový objem prodaného dříví byl 1 409 prms (prostorový metr sypaný). Obchodní strategie v prodeji štípaného paliva je postavena na prodeji fyzickým osobám v regionu s krátkou dopravní vzdáleností. Z toho důvodu je nutno počítat s určitým „náběhovým obdobím“, ve kterém se vytvoří základ skupiny odběratelů.

Produkce štípaného dříví znamená pro BL prodej výrobku s přidanou hodnotou. Naším cílem je zvyšování objemu obchodu do příštích let.

Pěstební činnost, tedy výkony nutné pro obnovu, zdárný růst a výchovu lesních po-

rostů spojených s ochranou před buřením, zvěří a hlavně kůrovci, byla realizována ve výši 67,59 mil. Kč. Oproti loňskému roku tak jde o snížení, které bylo způsobeno zejména poklesem objemu zalesňování. Naprosto zásadní byla obnova lesa, kterou lesy realizovaly na ploše 261,46 ha, a tak snížily celkovou holinu z uvedených těžeb. Celkově se vysadilo 966 290 sazenic 18 druhů dřevin, kde největší podíl měl buk lesní s téměř 60 %. Přirozená obnova činila 46,4 %, umělá pak 53,6 %. Nemalé prostředky vynaložily BL na ochranu založených kultur proti buření a zvěří a samozřejmě na ochranu lesa proti škůdcům, zvláště kůrovcům, a to ve výši 1,422 mil. Kč.

Již tradičně se BL opět věnovaly opravám a údržbě lesnické infrastruktury, kde na opravy lesních cest a budov vydaly 94,312 mil. Kč. Investiční náklady na

potřebnou infrastrukturu v našich lesích činily 50,025 mil. Kč.

S lesnickým hospodařením úzce souvisí i výkon práva myslivosti. BOO je držitelem 18 vlastních honiteb, z nichž 6 pronajímá a 12 je provozováno ve vlastní režii. Jde především o ryze horské honitby s převážující kvalitní jelení zvěří, kterou doplňuje zvěř srnčí. Jejich lesy se pyšní i přítomností trojice velkých šelem – rysa, vlka a medvěda a i tím, že zde žije poslední fragment populace vzácného tetřeva hlušce.

Samostatnou kapitolou hospodaření je Obora Hukvaldy s intenzivním chovem daňka, muflona a černé zvěře. Doplnující je pstruhové a kapří hospodářství na oborních rybnících a chov včel s produkcí medu. Obora samotná je pak významným místem pro rekreaci obyvatel regionu, ročně ji navštíví cca 200 tis. lidí.

Sociální aspekt hospodaření BL:

Nezměněn zůstal i způsob zadávání a realizace veškerých prací v lese pomocí OSVČ či drobných lesnických firem, kdy jsou preferováni pracovníci obcí, na jejichž území lesy leží. Pro ně je práce v lese mnohdy jedinou možností obživy a je i historicky dána.

V roce 2024 bylo uzavřeno s dodavateli prací 382 smluv.

Stalo se již pravidlem, že BL poskytují místnímu obyvatelstvu možnost koupě palivového dříví – jak paliva jimi vyrobeného, tak i formou samovýroby, která je zadávána v porostech se slabým a méně hodnotným dřívím.

Ekologický aspekt hospodaření BL:

Přírodě blízký a trvale udržitelný způsob obhospodařování lesa se při hospodaření v lesích BOO zžil, o čemž se může každý návštěvník lesa přesvědčit. Jeho činnost je pod dohledem nejen laické veřejnosti, ale i pod kontrolou státních orgánů, jako jsou pracovníci pověřených obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů, vrchního státního dozoru MŽP, České inspekce životního prostředí apod. Při žádné z kontrol, jež v loňském roce proběhly, nebylo shledáno závad.

BL rovněž prohloubily spolupráci se složkami ochrany přírody, jako jsou CHKO Beskydy a Jeseníky, a sice na řadě odborných projektů týkajících se lesnictví a myslivosti, zintenzivnily spolupráci se středním a vysokým lesnickým školstvím, a to participací např. na výzkumných projektech na území lesů, účasti na maturitách, státních závěrečných zkouškách, vedením a oponenturou bakalářských či diplomových prací.

Velký význam přisuzuje i propagaci práce lesníků a činnosti BL vůbec, a to především

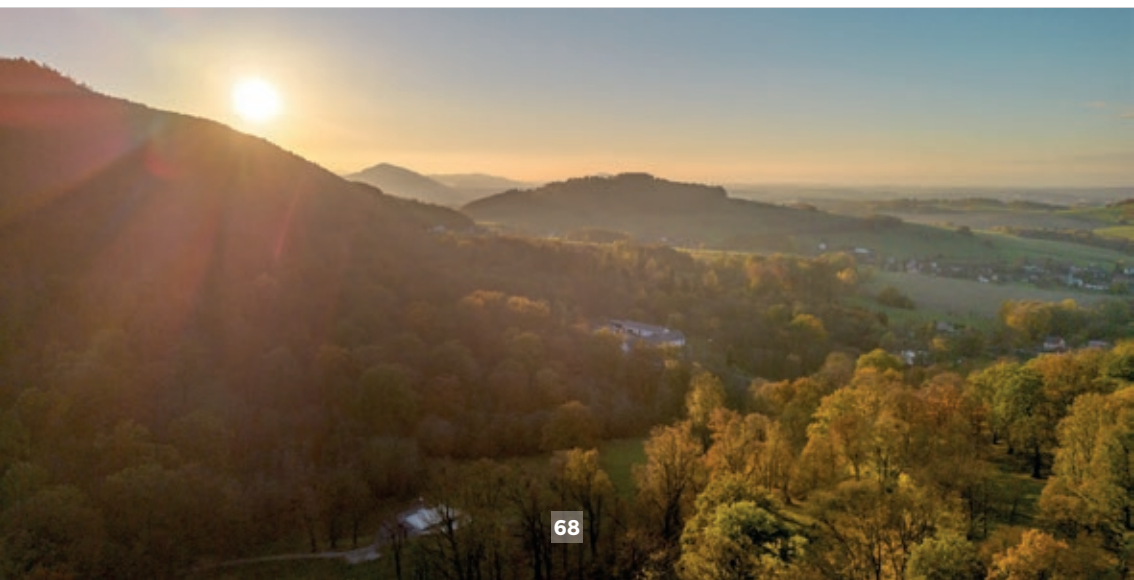

formou lesní pedagogiky, kdy při přednáškách a komentovaných vycházkách seznamuje účastníky s činností. O tyto akce, které vedou vyškolení lesní pedagogové, je značný zájem – zejména v Oboře Hukvaldy. Tradicí se staly i další akce, jako jsou například dvoudenní Lapkové z Drakova, různé střelecké či myslivecké akce pro veřejnost apod. Významnou a společností velmi dobře hodnocenou jsou jarní a podzimní brigády při zalesňování holin v ohrožených částech Javorníku, jež organizuje spolu s krajským úřadem MSK.

Biskupské lesy jsou vedle stávajícího certifikátu PEFC a certifikátu spotřebního ře-

tězce C-o-C, který potvrzuje přírodě blízké a trvale udržitelné hospodaření BL BOO, držiteli i vysoce prestižního certifikát FSC, který je udělován lesním majetkům splňujícím přísná kritéria přírodě blízkého hospodaření v lesích s důrazem na ochranu životního prostředí. V roce 2022 tyto certifikáty při provedených auditech obhájily.

V roce 2024 byl pro lesní hospodářský celek Ostravice (lesní správa Ostravice), vypracován nový lesní hospodářský plán pro období 2025–2034.

Při pohledu na přehled události minulého roku mě napadá:

Co z toho všeho jsme plánovali a co přišlo neplánovaně?

Podle plánu se například uskutečnil projekt *Zvony míru pro Evropu*, kdy došlo k navrácení dříve zabavených zvonů během druhé světové války zpět do farností jejich původu. Podle pastoračních plánů proběhl vyhlášený *Rok modlitby*, předem plánované poutě, putování ostatků bl. rodiny Ulmovy a další. Podle stavebních plánů probíhaly a dále probíhají rekonstrukce chrámů, mezi které patří i frýdecká bazilika.

Ale naše plánování někdy naruší událost, se kterou nepočítáme – mám na mysli zářijové povodně, která poznamenaly část naší diecéze. Kvůli nim jsme byli přinuceni měnit svoje plány, odvolat předem připravené akce a věnovat se tomu, co bylo momentálně důležitější – aby lidé mohli znova bydlet, aby dále probíhala výuka ve školách, aby se co nejdřív napravily způsobené škody. Byl jsem ohromen obětavostí lidí, kteří nabídli svůj čas, svoje síly a také svoje prostředky na odklizení škod po povodních. Myslím, že právě takové „neplánované“ situace nám ukazují, jak jsme na tom lidsky a duchovně a jak dokážeme zareagovat na nenadálou událost, která vyžaduje naši účast.

Poděkování

A v této souvislosti chci vyjádřit poděkování za zapojení tolika lidí do událostí života diecéze v roce 2024, a to jak v těch, které byly v našich diářích, tak i v těch nečekaných. Třeba i ty druhé jsou pro nás připomínkou toho, že ve svém životě se nemáme uzavírat jenom do svého plánování, ale máme být otevření jiným plánům s důvěrou, že nad tím vším je Boží záměr a jeho vedení.

Mons. Jan Czudek
generální vikář

Vydalo
Biskupství ostravsko-opavské
2025

Foto:
Archiv Apartmánů u Trojice
Archiv Biskupských lesů
Archiv Diecézního centrum pro mládež
Archiv Diecézní charity ostravsko-opavské
Archiv Katechetického a pedagogického centra
Archiv programu Pastor+
Archiv Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy sv. Anežky České
Archiv Základní školy svatě Zdislavy Kopřivnice
Březinský Pavel
Bujnovský Michael / Člověk a Víra
Bužková Ivana / Člověk a Víra
Bužková Veronika / Člověk a Víra
Cinciala Josef / Člověk a Víra
Curylo Vojtěch / Člověk a Víra
David Dominik / Člověk a Víra
David Jakub / Člověk a Víra
Fussová Jarmila / Člověk a Víra
Gavláková Michaela / Člověk a Víra
Kalenský Jan / Člověk a Víra
Krajzlová Martina
Kvašňovský Holubová Michaela
Liška Vladimír / Člověk a Víra
Míra Sebastian / Člověk a Víra
Nowak Lena / Člověk a Víra
Petrůjová Lucia
Polách Roman / Člověk a Víra
Poruba Zdeněk / Člověk a Víra
Ptáčník Jiří / Člověk a Víra
Repka Aleš / Člověk a Víra
Sasovska Liudmyla
Šumníková Miriam / Člověk a Víra
Weissbrod Marek
Zuchnický Pavel

ISBN: 978-80-909316-8-8

